

Omavelkainen takaus Tornion Vesi Oy:n lainalle

KH 01.12.2025 § 424

Valmistelija

Talous- ja rahoitusjohtaja Hepola Hanna, p. 040 773 0393

Tornion Vesi Oy:n vuoden 2026 talousarvion laadinnan yhteydessä on suunniteltu, että yhtiö ottaa lainaa 1 000 000 euroa vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 investointitaso tulee olemaan noin 1 240 000 euroa (netto). Olemassa olevia lainoja lyhennetään noin 1 192 330 eurolla. Liiketoiminnan rahavirta lisättynä liittymismaksutuloilla ei riitä kattamaan sekä investointeja että lainojen lyhennystä. Yhtiön vuoden 2026 investointien rahoittamiseksi tulee yhtiön ottaa 1 000 000 euron laina.

Tornion Vesi Oy pyytää nyt Tornion kaupungilta päätöstä lainan 100 % takauksesta. Laina on kilpailutettu ja tarjoukset jättivät Kuntarahoitus Oyj, Danske Bank A/S Suomen sivuliike, Nordea Bank Oyj sekä Pohjolan Osuuspankki. Yhtiön hallitus on kokouksessaan 26.11.2025 päättänyt ottaa 1 000 000 euron lainan 10 vuoden laina-ajalla Kuntarahoitus Oyj:ltä 5 vuoden hinnoittelukatkolla. Laina sidotaan 12 kuukauden euribor -korkoon lisättynä marginaalilla 0,21 %.

Kuntalain 129-131 §:ien tarkoituksena on kansallisella tasolla säätää menettelytavoista, joilla voidaan varmistaa, että päätös tai toimenpide on markkinaehtoinen ja että siihen ei sisälly valtion tukea. Tämä ei vapauta kuntaa siitä, että sen on kansallisissa säännöksissä tarkoitettuja päätöksiä tai toimenpiteitä tehdessään otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Valtiontukisäännökset on otettava huomioon kaikissa pykälän tarkoittamissa tilanteissa, siis myös myönnettäessä takauksia kuntakonserniin kuuluville tahoille.

Komissio on antanut tiedonannon SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina. Tiedonannon 3.2 kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtion tukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti
3. takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Kaupungin myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädettyä tehtävää. Takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Kaupungin edut turvataan esitetyillä ehdoilla.

Kuntaliiton vuonna 2017 antaman tulkinnan mukaan Tornion Vesi Oy:n toiminnassa on kysymys EU:n valtiontukisäännösten tarkoittamasta toiminnasta, mutta on mahdollista riippuen vesiyhtiön toiminnan luonteesta, laajuudesta ja asiakaskunnasta, että kyse on sellaisesta toiminnasta, johon ei sovelleta lainkaan EU:n valtiontukisäännöksiä sen vuoksi, että kysymys

on alueellisesta luonnollisesta monopolista, mikäli vesiyhtiö on pidättäytynyt vain perinteiseen kunnalliseen vesihuoltotoimintaan. Tornion Vesi Oy:n toiminta voidaan katsoa ei markkinoilla -tapahtuvaksi toiminnaksi eli ns. alueelliseksi luonnolliseksi monopoliksi. Tämän vuoksi EU:n valtiontukisäännökset eivät tule sovellettaviksi takausta myönnettäessä.

Tornion kaupunginvaltuuston 29.5.2023 § 48 hyväksymän omistajapolitiikan luvun 6 mukaan omavelkainen takaus voidaan myöntää koko lainan määrälle tai osalle lainan määrää. Kaupunki vaatii vastavakuuden myöntämilleen takauksille ja kunnan edut tulee turvata riittävän kattavalla vastavakuudella, joka määritellään tapauskohtaisesti. Lisäksi takauksesta peritään takauspalkkio, jonka määrä vahvistetaan tapauskohtaisesti ottaen huomioon yhtiön toiminnan luonne.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää myöntää omavelkaisen takauksen Tornion Vesi Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostettavalle 1 000 000 euron suuruiselle 10 vuoden lainalle. Laina on sidottu 12 kuukauden euribor -korkoon lisättynä 0,21 % marginaalilla. Marginaalilla on 5 vuoden kohdalla hinnoittelukatko.

Kaupungin omavelkainen takaus kattaa 100 % nostettavasta lainasta ja se kattaa pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset. Takaus on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Takauksen edellytyksenä on, että Tornion Vesi Oy antaa vastavakuuden takaukselle. Lisäksi kaupunki perii vuosittain 0,5 %:n suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12 ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Jäsen Jari Sainmaa ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kello 16.51–16.52. Esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § 5. kohta.

Hyväksyttiin.

KV 15.12.2025
6775/02.05.07/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää myöntää omavelkaisen takauksen Tornion Vesi Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostettavalle 1 000 000 euron suuruiselle 10 vuoden lainalle. Laina on sidottu 12 kuukauden euribor -korkoon lisättynä 0,21 % marginaalilla. Marginaalilla on 5 vuoden kohdalla hinnoittelukatko.

Kaupungin omavelkainen takaus kattaa 100 % nostettavasta lainasta ja se kattaa pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset. Takaus on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Takauksen edellytyksenä on, että Tornion Vesi Oy antaa vastavakuuden takaukselle. Lisäksi kaupunki perii vuosittain 0,5 %:n suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12 ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös
